

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie **J. K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 11 lipca 2023 r.,

na posiedzeniu bez udziału stron

zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 16 marca 2023 r., sygn. akt Żo 7/21,

na podstawie art. 430 § 1 k.p.k.

postanowił:

pozostawić zażalenie bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 marca 2023 roku, sygn. akt Żo 7/21, Wojskowy Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy – J. K. kwotę 240 złotych z tytułu ustanowienia w sprawie pełnomocnika.

Zażalenie na powyższą decyzję wywiódł wnioskodawca wskazując, iż zasądzenie od Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty 240 złotych z tytułu ustanowienia w sprawie pełnomocnika nie ma podstaw materialnych, ponieważ pełnomocnik nie był ustanowiony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wywiedzione zażalenie należało pozostawić bez rozpoznania z uwagi na brak *gravamen* wnioskodawcy do zaskarżenia przedmiotowej decyzji. Skarżący wywiedzionym środkiem odwoławczym objął rozstrzygnięcie zasądzające na jego rzecz zwrot kosztów związanych z ustanowieniem w sprawie pełnomocnika.

Wskazał on, że zasądzenie to nie ma podstaw materialnych, albowiem pełnomocnik nie był ustanowiony.

Tymczasem literalna treść art. 425 § 3 k.p.k. wskazuje, iż podmioty uprawnione do wniesienia środka odwoławczego powinny mieć interes prawny w zaskarżeniu określonego orzeczenia lub zarządzenia. Przepis ten określa tzw. *gravamen* (czyli uciążliwość orzeczenia dla zainteresowanego), który pełni funkcję przesłanki zaskarżenia, czyli takiego warunku, który samodzielnie i niezależnie od innych elementów powinien wystąpić, aby doszło do skutecznego zaskarżenia rozstrzygnięcia. *Gravamen* oznacza naruszenie jakiegokolwiek prawnie chronionego dobra uczestnika procesu na skutek wydania przez organ procesowy decyzji o określonej treści. Z komentowanego przepisu wynika, że *gravamen* ma charakter formalnoprocesowy, a więc podlega badaniu już na etapie wstępnej kontroli środka odwoławczego. Brak *gravamen* odbiera stronie legitymację do wniesienia środka odwoławczego i tym samym środek ten, jako pochodzący od osoby nieuprawnionej, nie powinien się ostać. *Gravamen* związany jest z naruszeniem praw lub szkodeniem interesom skarżącego. Naruszenie praw nastąpi wówczas, gdy dane rozstrzygnięcie wywołuje niekorzystne następstwa w sferze prawa zarówno materialnego, jak i procesowego, poprzez wadliwe zastosowanie lub niezastosowanie określonych przepisów mogące spowodować niekorzystne następstwa prowadzące do ograniczenia praw lub zwiększenia obowiązków skarżącego. „Szkodzenie interesom” dotyczy niekorzystnego wpływu rozstrzygnięcia na interesy skarżącego, które zasługują na ochronę prawną. Mogą to być interesy ściśle związane z prawem materialnym czy procesowym, a także interesy majątkowe oraz dotyczące pewnych aspektów sytuacji życiowej i społecznej skarżącego, głównie w zakresie rozmaitych norm moralnych (D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2023, art. 425).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy dostrzec trzeba, że treść środka odwoławczego jednoznacznie wskazuje, iż skarżący wnosi zażalenie w kierunku dla siebie niekorzystnym, co pozostaje w opozycji do art. 425 § 3 k.p.k. Bezspornym bowiem pozostaje, iż zmiana zaskarżonego postanowienia w kierunku postulowanym przez skarżącego byłaby orzeczeniem na jego niekorzyść. Tym

samym nie sposób uznać, by w tym zakresie miał on interes prawny w zaskarżeniu orzeczenia.

Powyższe nakazywało więc pozostawienie zażalenia bez rozpoznania, co też Sąd Najwyższy uczynił.

(M.R.)

[ms]